

Старовинний натюрморт

Натюрморт

- (від фран. *natur morte* - «мертва природа») – це зображення неживих предметів, об'єднаних в єдину композиційну групу.
- німецький або англійський варіант позначення *still life* і *still leben* (тихе життя).
- По-голландському позначення цього жанру звучить як *stilleven* тобто «тихе життя», на погляд багатьох художників і мистецтвознавців це найбільш точне вираження суті жанру, але така уже сила традиції що саме «натюрморт» - це загальновідома і укорінена назва.

Натюрморт

- Натюрморт може мати як самостійне значення, так і бути складовою частиною композиції жанрової картини.
- У натюрморті виражається відношення людини до навколишнього світу.
- Натюрморт як самостійний жанр, виник у Фландрії і Голландії на рубежі XVI і XVII віків, швидко досягши надзвичайної досконалості в передачі різноманіття предметів матеріального світу.

Найдавніший сюжет у картинах цього жанру - це зображення композицій з вишуканим посудом, фруктами і квітами, з делікатесами в порцелянових тарелях, з їжею в кошиках і на рушниках.

У старовинних натюрмортах можна побачити найрізноманітніші види риби і морепродуктів, а також мисливську здобич — дичину.

У таких картинах вражає надзвичайна реалістичність різних матеріалів, з яких виготовлено предмети: металу, скла, дерева, тканини, а також фруктів, хліба, печива, сиру, горіхів тощо.

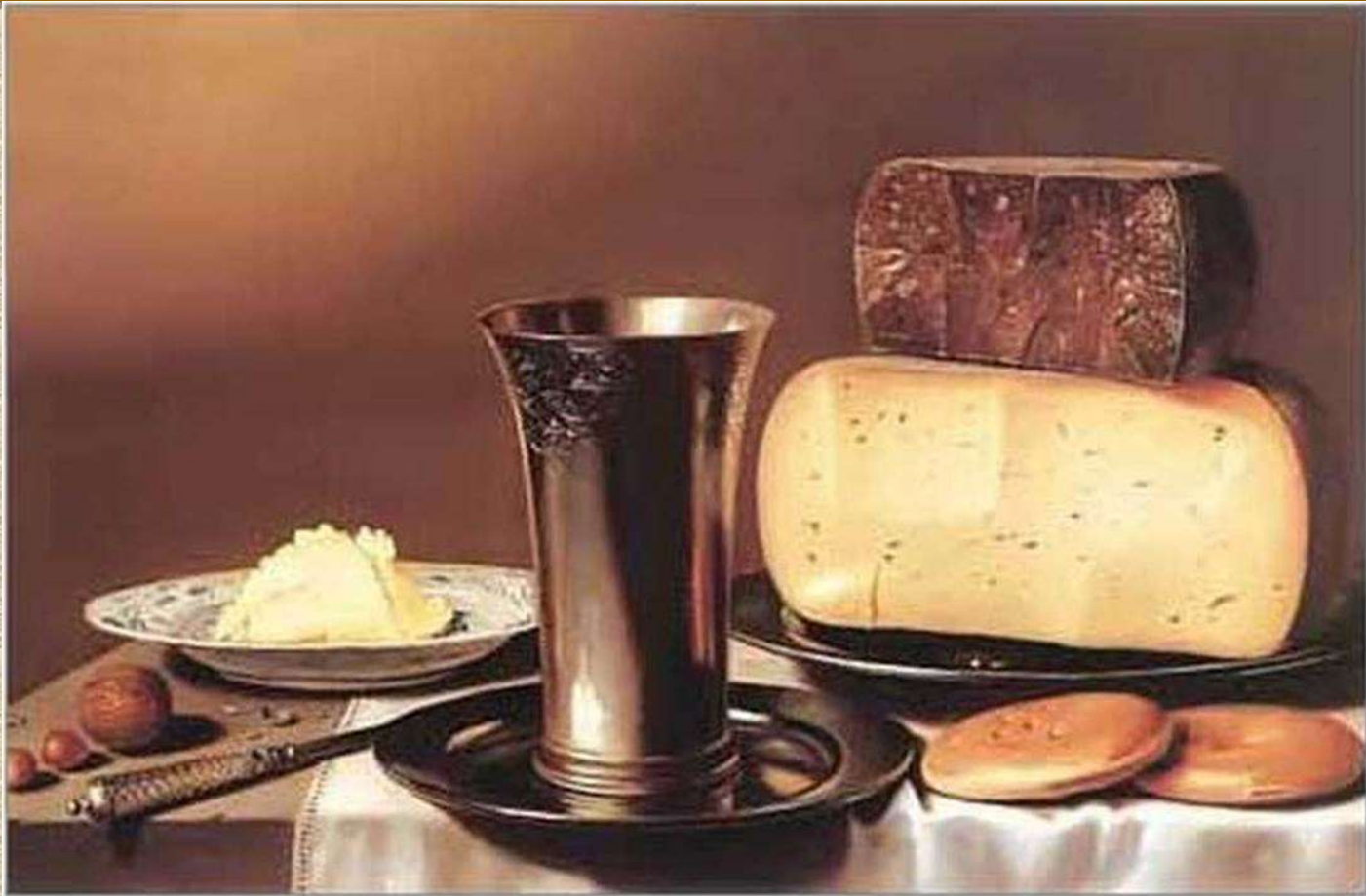

Ян Давидс де Хем

Натюрморт с устрицами и виноградом. 1653

Для того щоб привернути увагу глядача до предметів у натюрморті, заохотити до милування їхньою красою, художники малюють їх на нейтральному (зазвичай темному) тлі. Такий контраст підкреслює яскравість кольорів предметів, виявляє характер освітлення, надає композиції певної урочистості.

Флорист ван Шутен. Натюрморт з келихом, сиром, маслом і випічкою

Флорист ван Дейк. Натюрморт із сирами

Клара Петерс
(1594–1657) — нідерландська художниця,
майстер натюрмортів.

« Натюрморт з квітами і золотим келихом»,
1611, Прадо, Мадрид

- Клара Петерс — одна з перших, хто малював сніданки на столах.
- У 17-річному віці дівчина була вже визнаною художницею. Майстерно писала натюрморти — стиглі фрукти, екзотичні квіти у вазах та без них, вишукану їжу та напої у красиво декорованому посуді — металевому, скляному, керамічному.

Автопортрет на картині «Марнота марнот»

Клара Петерс працювала і в жанрі портрета.
В одному з автопортретів вона зобразила себе поряд з розкішним натюрмортом.

« Натюрморт з квітами і золоченими келихами», 1611, Прадо, Мадрид

Цікавою є картина, де у срібній з позолотою чаші можна побачити відображення художниці з палітрою в руці.

Натюрморт з квітами і горіхами»
1611р., дерево,олія,Прадо,Мадрид

Натюрморт з сирами, мигдалем і кренделями
Дата: 1615

Натюрморт. 1611. Мадрид, музей Прадо

Клара Петерс. Натюрморт із рибою і креветками

Накритий стіл. 1610-1615. Мадрид, музей Прадо

Натюрморт з рибою і котом

« Натюрморт з сирами, артишоком і вишнями», Лос-Анжелес, США

Які образи найчастіше
зустрічаються в творчості
Клари Петерс?

Які особливості її творчості вам
найбільше запам'яталися?

Віллем Клас Хеда

- Віллем Клас Хе да (1594-1680/1682) — голландський живописець, майстер натюрморту,
- Навчався живопису під керівництвом батька.
- Є одним з найвидатніших представників мистецтва голландського натюрморту.

«Натюрморт із срібним глечиком і пирогом».

1645.

Митець по-різному поєднував предмети натюрморту, створюючи оригінальні, переважно діагональні композиції. Щоб досягти монументальності композиції, Віллем Хеда іноді застосовував нетрадиційний горизонтальний, а вертикальний формат. Вплив картин майстра на інших художників був значним.

Віллем Клас Хеда. Натюрморт з позолоченим кубком

Натюрморт з крабом.1648.

Сніданок з чорничним пирогом. 1631. Дерево. Олія. 54x82. Дрезденська галерея

Які особливості творчості
Віллема Клас Хеда вам
найбільше запам'яталися?

Незвичний формат

**Повторюваність елементів
в різних картинах**

**Нове використання
білої скатертини-
закриває частину стола**

Творче завдання:

- Створити натюрморт в стилістиці голандських натюрмортів (можна за основу обрати темний папір чи картон)

Побажання до створення композиції

- Обрати для композиції 3-4 предмети різного розміру (за правилом 3-2-1);
- звертати увагу, аби не було в композиції “однієї точки дотику” між предметами – дві візуальні точки дотику або жодної;
- використати контрастну до кольору предметів драперу.